



// הודעה לעיתונות 29.7.2019 //

סקר חדש: כשליש מהאזרחים הערבים מתלבטים אם להצביע; התחייבות מפלגות השמאל-מרכז לפעול בסוגיות החשובות לחברה הערבית תעודד הצבעה בקרב 30 אחוז מהנשאלים

- כ-42% מהנשאלים מתכוונים להצביע, 26% לא מתכוונים להצביע, ו-32% מתלבטים
 - תופעת החרם האידאולוגי אינה נרחבת – רק כ-7% מהנשאלים לא הצביעו בבחירות הקודמות מסיבה זו
 - בסקר השתתפו 1,055 נשאלים, שהם מדגם מייצג של האוכלוסייה הערבית בישראל
- עמותת 'יוזמות אברהם', עמותת 'סיכוי' ו'מרכז אקורד' מפרסמים היום (29.7.2019) סקר נרחב, הבודק לראשונה את הסיבות להצבעה או הימנעות מהצבעה בחברה הערבית ובוחן את מגמות ההצבעה של האזרחים הערבים.
- הסקר מצא כי כ-42% מהאזרחים הערבים בעלי זכות ההצבעה מתכוונים להצביע בוודאות או בסבירות גבוהה. רק כ-26% אחוז מהנשאלים אמרו שיש סבירות נמוכה או ודאית שלא יצביעו כלל. אחוז המתלבטים האם להצביע הוא גבוה ועומד על 32% - כמעט שליש מבעלי זכות ההצבעה בחברה הערבית.

על פי ממצאי הסקר, הגורם שיעודד הצבעה יותר מכל, הוא הצהרה של מפלגות השמאל-מרכז לפעול בסוגיות החשובות לחברה הערבית, כגון מכת האלימות והפשעה, והוא ישפיע על 30.7% מהנשאלים. עוד עולה מתוצאות הסקר, שנערך בין התאריכים 12-19.7.19 (לפני שהרשימה המשותפת של המפלגות הערביות הודיעה שהיא קמה מחדש), שהרכבת הרשימה המשותפת תגביר את המוטיבציה של כרבע מכלל האזרחים הערבים להצביע.

גם כשמתמקדים בקבוצת המתלבטים, שני גורמים אלו נמצאו המשפיעים ביותר על ההחלטה להצביע: טיפול בסוגיות הבווערות ביותר בחברה הערבית על ידי מפלגות המרכז-שמאל יגדיל את המוטיבציה של 30.1% מהמתלבטים להצביע, והרכבת הרשימה המשותפת תגדיל את המוטיבציה של 28% מהמתלבטים. הגורמים הבאים בחשיבותם עבור המתלבטים, הם הזמנה אפשרית של המפלגות הערביות מצד מפלגות המרכז-שמאל להצטרף לקואליציה (עם השפעה על 24.2% מהם), והצהרה של מפלגות המרכז-שמאל על נושא השוויון כסוגיה חשובה (23.6%).

היקף תופעת החרם האידאולוגי על הבחירות, כמניע לאי הצבעה, קטן מהמקובל לחשוב, ורק כ-7% מבעלי זכות ההצבעה החרימו את הבחירות באפריל 2019 מסיבות אידאולוגיות.

המניע הבולט ביותר להימנעות מהצבעה הוא תחושת חוסר השפעה ("אין תועלת בהצבעה שלי") – 34.2% הנשאלים שלא הצביעו באפריל 2019 ציינו זאת כסיבה לכך שלא הצביעו.

המגמה העולה מהסקר, מצביעה על יציבות בכוונות ההצבעה של הנשאלים, עם נטיה קלה לגידול בשיעור ההצבעה. כ-57% מכלל הנשאלים ישמרו את התנהגותם מהבחירות הקודמות, והחלטתם אם להצביע או לא, נשארת בעינה. מבין אלו שהצהירו כי לא הצביעו בבחירות באפריל 2019, 16% הצהירו כי יצביעו הפעם בסבירות גבוהה או ודאית, ו-38% נוספים הצהירו כי הם מתלבטים אם להצביע בספטמבר. התנועה ההפוכה (מצביעים ששוקלים לא להצביע) היא מתונה יותר – 6% מאלו שהצהירו כי הצביעו באפריל 2019, לא מתכננים להצביע בבחירות הקרובות, ו-26% מאלו שהצביעו מתלבטים כעת.

אמג'ד שביטה ורון גרליץ, מנכ"לים שותפים של עמותת סיכוי, מסרו כי "על רקע ניסיונות השלטון לפגוע בייצוג הפוליטי של האזרחים הערבים, הסקר שערכנו מראה שרוב רובם של האזרחים הערבים מתכוונים או שוקלים להצביע. אנחנו בעמותת סיכוי רואים חשיבות גדולה בהשתתפות הפוליטית של האזרחים הערבים ורואים בכך דרך אפקטיבית להיאבק על הזכות לשוויון, לחברה משותפת, לסיום הכיבוש ולהגנה על הערכים הדמוקרטיים. להצבעה של האזרחים הערבים יש יכולת להכריע את הבחירות ומן הראוי שפוליטיקאים יהודים וערבים יקחו את זה בחשבון."

אמנון בארי-סוליציאנו וד"ר ת'אבת אבו-ראס, מנכ"לים שותפים של עמותת יוזמות אברהם, אמרו כי "ייצוג הולם של החברה הערבית בכנסת הוא אינטרס משותף הן של המדינה והן של המיעוט. מתוצאות הסקר ניכר כי גם לאחר אינספור אכזבות מהפוליטיקה ומהמדינה, יש לציבור הערבי ציפייה מהרוב היהודי ומנבחריו להכיר במצוקותיו וצרכיו, ולטפל בהן. במקביל, דורש הציבור הערבי לקחת אותו בחשבון כשותף במעשה השלטוני. אדישות מרבית המפלגות לחברה הערבית לאורך השנים ובמיוחד בבחירות החולפות, העמיקו בקרב האזרחים הערבים את התחושה שהם 'שקופים', ש'אינם נספרים' ולכן שהצבעתם חסרת משמעות. זו הייתה סיבה מרכזית לירידה בשיעור הצבעתם לכנסת. אנו קוראים למפלגות לחשב מסלול מחדש בקשר לאזרחים הערבים. עליהן להתחייב ברצינות לטיפול במצוקות הבווערות בחברה הערבית: ממאבק כוללני באלימות, דרך פיתוח כלכלי מואץ של היישובים הערבים ועד ביטול חוק הלאום המפלה. ללא שינוי כזה, קשה יהיה להעלות את שיעור ההצבעה בחברה הערבית."

המדגם כלל 1,055 משתתפים בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל בעלי זכות הצבעה. המדגם כלל ייצוג של גברים ונשים, כל שכבות הגיל מעל 18, ארבעה אזורים גיאוגרפיים – גליל, משולש, נגב וערים מעורבות, וכן לפי שייכות דתית – מוסלמים, נוצרים ודרוזים.

המחקר נערך על ידי פרופ' עירן הלפרין, סיוואר עאסלה, אריק שומן ויוסי חסון ממרכז 'אקורד' של האוניברסיטה העברית בירושלים. איסוף הנתונים בוצע על ידי חברת הסקרים 'אפקר' בראשות ד"ר הישאם ג'ובראן. הסקר הטלפוני נערך על ידי חיוג למספרי טלפון ניידים והתקיים בשפה הערבית.

**** מצ"ב עיקר הנתונים ****

לפרטים נוספים:

הילה אלוני אוחיון (יוזמות אברהם) 7680-245-054 - או - נגה מלכין (סיכוי) 7074-557-054



סקר כוונות הצבעה בחברה הערבית, יולי 2019 – ממצאים עיקריים

המחקר הוא יזמה משותפת של עמותת סיכוי, עמותת יזמות אברהם, ומרכז 'אקורד'. הוא נערך על ידי פרופ' עירן הלפרין, סיוואר עאסלה, אריק שומן, ויוסי חסון ממרכז 'אקורד' באוניברסיטה העברית בירושלים. איסוף הנתונים בוצע על ידי חברת הסקרים אפקר בראשות ד"ר הישאם ג'ובראן.

המדגם כלל 1,055 משתתפים בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל בעלי זכות הצבעה. המדגם כלל ייצוג של גברים ונשים, כל שכבות הגיל מעל 18, ארבעה אזורים גיאוגרפיים – גליל, משולש, נגב וערים מעורבות, וכן לפי שייכות דתית – מוסלמים, נוצרים ודרוזים.

הסקר הטלפוני נערך בין התאריכים 19.7.2019-12 על ידי חיוג למספרי טלפון ניידים והתקיים בשפה הערבית.

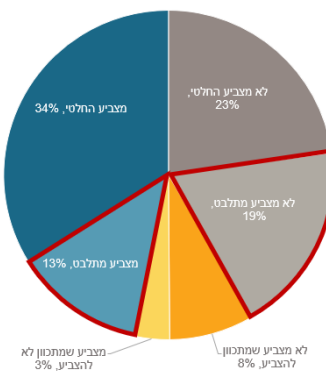
ממצאים עיקריים:

האם תצביע בבחירות בספטמבר 2019?

כ-42% מהנשאלים מתכוונים להצביע, 26% לא מתכוונים להצביע, ו-32% מתלבטים.

פילוח כוונות הצבעה בספטמבר 2019, ביחס להצבעה/אי הצבעה באפריל 2019:

- כ-57% מכלל הנשאלים ישמרו את התנהגותם בבחירות הקודמות, והחלטתם אם להצביע או לא, נשארת בעינה: 23% לא הצביעו ואמרו שלא יצביעו גם הפעם; 34% הצביעו ואמרו שיצביעו גם הפעם.
- כשליש (32%) מהנשאלים עדיין מתלבטים אם להצביע או לא, ויש יותר מתלבטים בין הלא מצביעים בבחירות אפריל 2019 (19% מכלל הנשאלים), מאשר בין המצביעים בבחירות אפריל 2019 (13% מכלל הנשאלים).
- כמו כן, יש תזוזה קטנה של לא מצביעים לכיוון של הצבעה – 8% מהנשאלים הצהירו כי לא הצביעו בבחירות באפריל, אך יצביעו הפעם. זאת, לעומת 3% בלבד שהצביעו בבחירות האחרונות אך החליטו שלא להצביע בבחירות הקרובות.



למה לא הצבעת? מניעים לא-הצבעה באפריל 2019

- המניע הבולט ביותר להימנעות מהצבעה הוא תחושת חוסר השפעה ("אין תועלת בהצבעה שלי") – 34.2% מהנשאלים שלא הצביעו באפריל 2019 ציינו זאת כסיבה לכך שלא הצביעו.
- היקף תופעת החרם האידאולוגי על הבחירות, כמניע לאי הצבעה, קטן מהמקובל לחשוב, ורק 13.8% מהלא-מצביעים בחרו בו כסיבה להחלטתם לא להצביע. כלומר, היקף התופעה עומד על 6.9% מכלל האוכלוסייה בלבד.

- כצפוי, גם התפרקות הרשימה המשותפת השפיעה על אלו שהחליטו לא להצביע, כאשר 9.1% מהלא-מצביעים ציינו כי זה היה הגורם להחלטתם.



מה ישפיע על ההחלטה להצביע או לא להצביע במועד ב' של הבחירות, ספטמבר 2019?

מכלל המדגם:

1. הגורם המשמעותי ביותר להגברת המוטיבציה של הנשאלים להצביע הוא הצהרה של מפלגות המרכז-שמאל שהסוגיות החשובות לציבור הערבי, כגון אלימות ועוני, הן חלק מהאג'נדה שלהן - גורם אשר יגביר את המוטיבציה להצבעה בקרב 30.7% מהנשאלים.
2. הגורם השני בחשיבותו בהגברת המוטיבציה של הנשאלים להצביע הוא הקמת רשימה משותפת, שתכלול את כל הרשימות הערביות - מה שיגביר את המוטיבציה להצבעה בקרב 25.4% מהנשאלים.
3. גורמים משמעותיים נוספים לעידוד הצבעה:
 - הצהרה של מפלגות השמאל-מרכז על שוויון כסוגייה חשובה (25%)
 - הצהרה של מפלגות השמאל-מרכז על הכוונה להזמין את המפלגות הערביות לקואליציה (19.4%)

מבין אלו שאמרו כי לא יצביעו במערכת הבחירות הקרובה:

1. הצהרת מפלגות המרכז-שמאל על הסוגיות החשובות לציבור הערבי כחלק מהאג'נדה שלהן, תגביר את המוטיבציה להצבעה בקרב 19.9% מהלא מצביעים.
2. אם מפלגות השמאל-מרכז יצהירו על שוויון כסוגייה חשובה, הדבר יגביר את הנטייה להצביע בקרב 11.8% ממי שלא מתכוון להצביע.
3. ייצוג ברשימות בכנסת של סביבתם הקרובה (כגון, היישוב שלהם) יגביר את סיכויי ההצבעה בקרב 11.6% ממי שלא מתכוון להצביע.

מבין המתלבטים האם להצביע במערכת הבחירות הקרובה:

1. המוטיבציה להצביע תגדל בקרב 30.1% מהמתלבטים, אם מפלגות השמאל-מרכז יצהירו על התחייבות לטפל בסוגיות החשובות לחברה הערבית כחלק מהאג'נדה שלהן.
2. בקרב 27.9% מהמתלבטים, הקמת רשימה משותפת, שתכלול את כל הרשימות הערביות, תגביר את סיכויי ההצבעה שלהם.

3. גורמים נוספים שישיעו על המתלבטים להצביע:

- הזמנה לקואליציה של מפלגות השמאל-מרכז את המפלגות הערביות (24.2%)
- הצהרת מפלגות השמאל-מרכז על שוויון כסוגיה חשובה (23.6%)
- הצהרת מפלגות השמאל-מרכז יחד עם המפלגות הערביות על אפשרות לקואליציה יהודית-ערבית (22.7%)

מבין המתכננים להצביע במערכת הבחירות הקרובה:

1. הצהרה של מפלגות השמאל-מרכז על הסוגיות החשובות לציבור הערבי כחלק מהאג'נדה שלהן, תחזק את המוטיבציה שלהם להצביע בקרב 35.2% ממי שמתכנן להצביע.
2. המוטיבציה להצביע תגבר בקרב 32.9% ממי שמתכנן להצביע, בעקבות הקמת רשימה משותפת.
3. גורמים נוספים שיגבירו את המוטיבציה של קבוצת המתכננים להצביע, לעשות זאת:
 - הצהרת מפלגות השמאל-מרכז על שוויון כסוגיה חשובה (30.6%)
 - הזמנה לקואליציה של מפלגות השמאל-מרכז את המפלגות הערביות (25.4%)

מה הנושאים הבוערים לאזרחים הערבים?

הסקר בדק מה הם הנושאים החשובים ביותר לחברה הערבית ומצא כי אלה הם חמשת הנושאים הכי חשובים (על פי דירוג החשיבות): אלימות בחברה הערבית, חוק הלאום, מערכת החינוך, דיור, אדמה והריסת בתים, ועוני ואבטלה.